

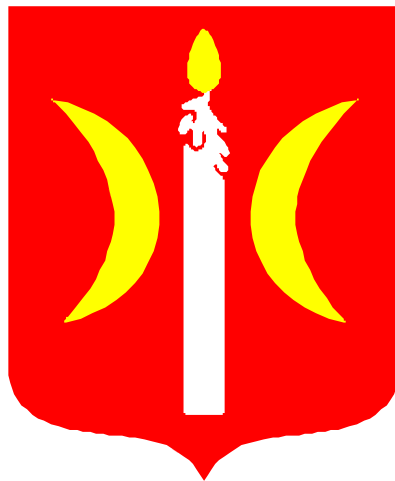
Załącznik Nr 1

do Zarządzenia Burmistrza Świecia

Nr 1048/21 z dnia 01 grudnia 2021 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

NA 2022 ROK

ŚWIECIE

Wprowadzenie

Podstawą prawną działań związanych z zapobieganiem narkomanii w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Akt ten stanowi, że zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizują organy administracji rządowej oraz jednostki samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok dla gminy Świecie określa lokalną strategię w zakresie działalności wychowawczej, edukacyjnej, minimalizującej szkody społeczne i indywidualne wynikające z zażywania narkotyków, jak również innych środków psychoaktywnych.

Podstawy prawne

Obowiązek uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050).

Sposób realizacji

- 1) Programu realizowany jest przez Urząd Miejski w Świeciu, natomiast koordynowany przez Koordynatora Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 2) Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy, natomiast finansowany ze środków pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, zaplanowanych w budżecie Urzędu Miejskiego w Świeciu.

Diagnoza

Problem narkotykowy (narkomania) - według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, narkomania to: stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich¹. W niniejszym raporcie zwrócono uwagę przede wszystkim na następujące kwestie związane z owym zjawiskiem: rozpowszechnienie i dostępność narkotyków oraz dopalaczy, a także skala zjawiska wśród dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży szkolnej na terenie Gminy.

---

¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050).

Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw mieszkańców na temat problemu narkomanii. W tym celu przeprowadzono badania ankietowe, które przeprowadzono w dwóch grupach społecznych, tj. wśród:

- 1) dorosłych mieszkańców Gminy,
- 2) uczniów.

Podczas prowadzenia badań społecznych wyróżnia się kilka podstawowych reguł, jakimi powinien kierować się badacz, aby były one prowadzone w sposób etyczny. Wśród nich wymienia się między innymi:

- 1) świadomą zgodę respondenta, który ma pełną wiedzę, co do charakteru swojego uczestnictwa w badaniu,
- 2) unikanie wprowadzania w błąd respondentów,
- 3) zagwarantowanie badanym poufności oraz uszanowania ich prywatności,
- 4) niedopuszczenie do sytuacji celowych pominięć i manipulacji w trakcie zbierania i analizy danych,
- 5) podmiotowe traktowanie badanych osób,
- 6) nieszkodzenie w żaden sposób badanym,
- 7) jasne i precyzyjne informowanie badanych o korzyściach i obciążeniach².

Badane osoby wypełniały ankietę samodzielnie, co ma niebagatelną rolę w badaniu postaw i opinii względem delikatnych kwestii. Za każdym razem przed przystąpieniem do badania, uczestnicy byli informowani o pełnej anonimowości badania, został wyjaśniony cel oraz instrukcja wypełniania arkusza ankiety, co sprawiło, że badania prowadzone były w sposób etyczny.

Respondentom zadano poniżej wskazane pytania:

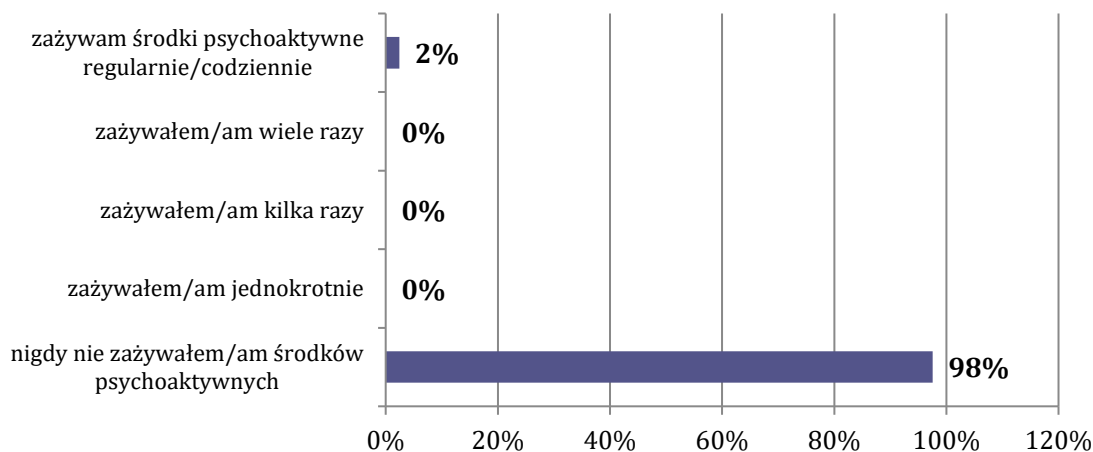
Problem narkotykowy wśród uczniów

Zakres badania dotyczył zażywania narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych przez uczniów uczęszczających do szkół na terenie gminy Świecie. W celu dogłębnej analizy tego problemu respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Jak wynika z zebranych danych – 2% ankietowanych sięga po środki psychoaktywne regularnie.

---

² Babbie E., *Badania społeczne w praktyce*, s. 515-519.

Wykres 1. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)?

Ankietowani, którzy zadeklarowali, iż mają inicjację narkotykową za sobą, podają, że substancję psychoaktywną kupili od kolegi (1 osoba, tj. 50%), bądź wskazali na inne sytuacje, bliżej nieokreślone (1 osoba, tj. 50%).

Tabela 1. Skąd wzięłeś/ęłaś tę substancję?

<i>Odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>Liczba odp.</i>
kupiłem/am od kolegi	50%	1
inne	50%	1
dostałem/am od starszego brata lub siostry	0%	0
dostałem/am od kolegi/koleżanki	0%	0
dostałem/am od kogoś, kogo znałem/am ze słyszenia, ale nie osobiście	0%	0
dostałem/am od obcej osoby	0%	0
braliśmy to wspólnie, w grupie przyjaciół	0%	0
kupiłem/am od kogoś znanego mi ze słyszenia, ale nie osobiście	0%	0
kupiłem/am od obcej osoby	0%	0
otrzymałem/am ją nieświadomie (bez mojej zgody)	0%	0
kupiłem/am przez Internet	0%	0
nie wiem	0%	0

Badani będący po inicjacji narkotykowej, podali że między 10 a 13 rokiem życia sięgnęli po substancje psychoaktywne (1 osoba, tj. 50%), bądź 10-13 lat (tj. 50%).

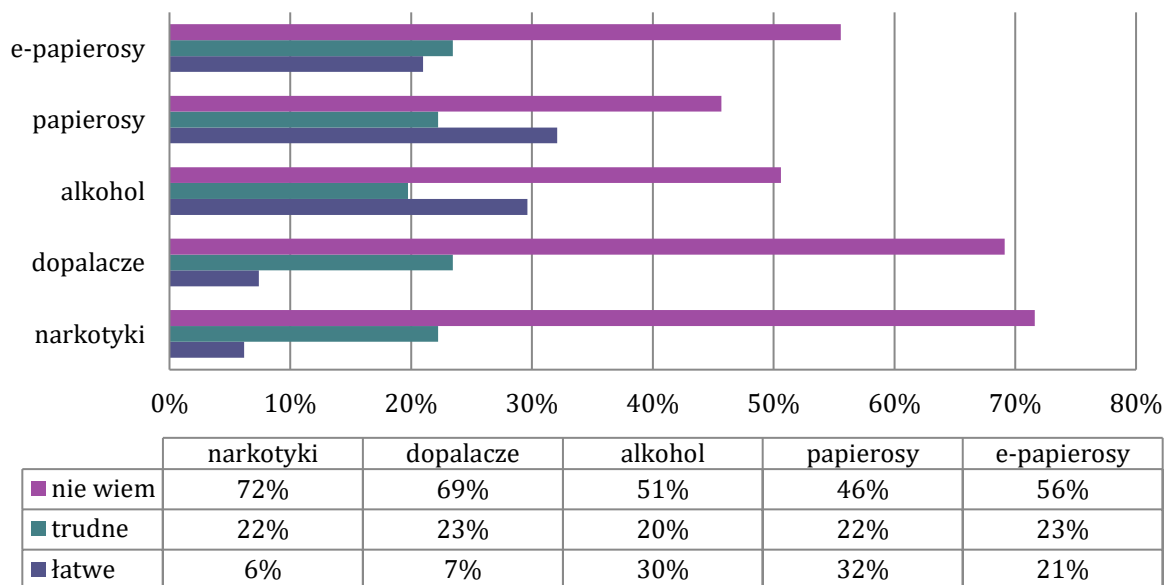
Tabela 2. Ile miałeś/aś lat, kiedy po raz pierwszy zażyłeś/aś jakieś narkotyki/ dopalacze/inne środki psychoaktywne?

<i>Odpowiedź</i>	<i>%</i>	<i>Liczba odp.</i>
mniej niż 10 lat	50%	1
10-13 lat	50%	1
14-16 lat	0%	0
17-18 lat	0%	0

W następnej kolejności uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że najłatwiejsze są do zdobycia dla uczniów papierosy i alkohol:

- 1) narkotyki są łatwe do zdobycia dla 6% ankietowanych, a trudne dla 22%,
- 1) dopalacze są łatwe do zdobycia dla 7% ankietowanych, a trudne dla 23%,
- 2) alkohol jest łatwy do zdobycia dla 30% ankietowanych, a trudny dla 20%,
- 3) papierosy są łatwe do zdobycia dla 32% ankietowanych, a trudne dla 22%,
- 4) e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 21% ankietowanych, a trudne dla 23%.

Wykres 2. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to

Ocena szkodliwości dla zdrowia środków psychoaktywnych uczniów przedstawia się następująco:

- 1) szkodliwość dopalaczy dostrzega 92% badanych, narkotyków – 91%, alkoholu – 76%, e-papierosów – 73%, natomiast papierosów – 93%;
- 2) ze szkodliwości niżej wymienionych substancji nie zdaje sobie sprawy po 4% uczniów w przypadku narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów oraz 5% w przypadku e-papierosów;
- 3) brak wiedzy na temat szkodliwości dopalaczy i narkotyków ma 5% respondentów, na temat alkoholu – 4%, a w przypadku papierosów – 2%, a e-papierosów – 7%.

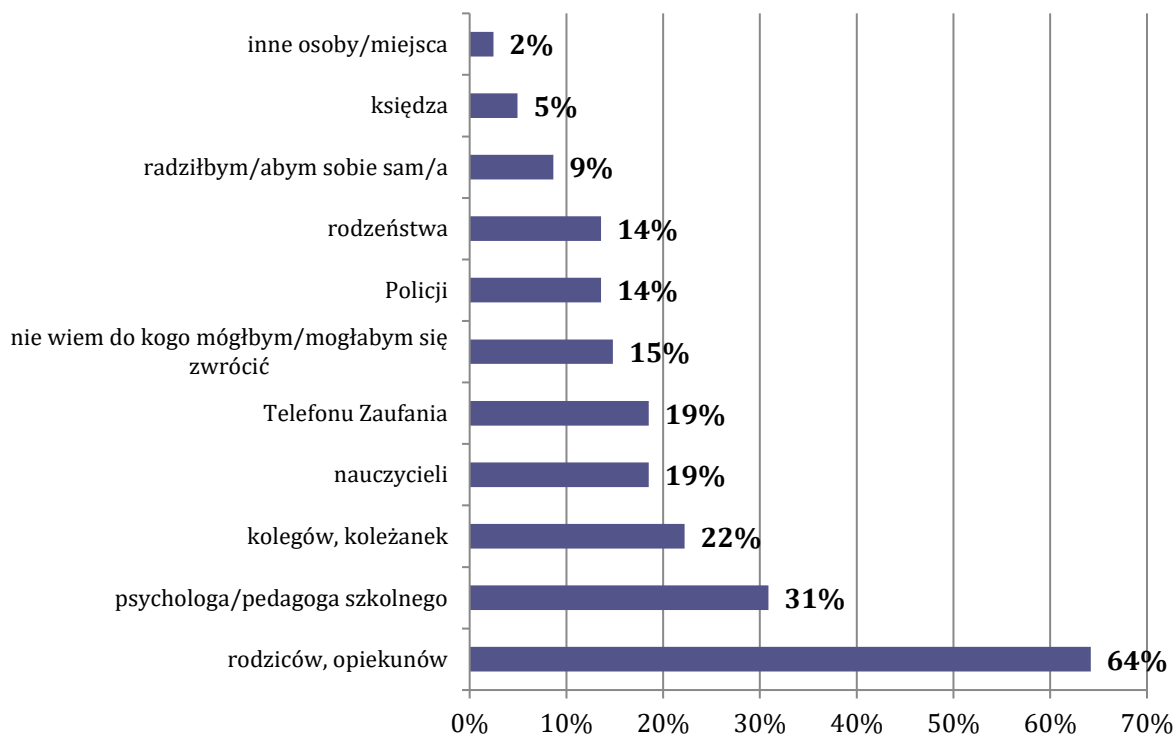
Tabela 3. Jak oceniasz szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia?

	<i>bardzo szkodliwe</i>	<i>szkodliwe</i>	<i>w małym stopniu szkodliwe</i>	<i>nieszkodliwe</i>	<i>nie wiem</i>
papierosy	62%	31%	1%	4%	2%
e-papierosy	48%	25%	15%	5%	7%
alkohol	48%	28%	16%	4%	4%
narkotyki	84%	7%	0%	4%	5%
dopalacze	78%	14%	0%	4%	5%

W przypadku problemów związanych z alkoholem, narkotykami lub dopalaczami, zdecydowana większość młodych mieszkańców Gminy zwróciłaby się o pomoc do rodziców/opiekunów (64%). Na drugim miejscu pod względem liczby wskazań znalazł się psycholog/pedagog szkolny (31%), natomiast na trzecim koledzy i koleżanki (22%). Po 19%

respondentów wskazało na Telefon Zaufania i na nauczycieli, po 14% na Policję i rodzzeństwo, 5% na księdza, a 2% badanych na inne osoby. Co szósty ankietowany (15%) stwierdził, że nie ma wiedzy na temat tego, gdzie mógłby się udać po pomoc w razie problemów związanych z substancjami psychoaktywnymi, a 9% radziłoby sobie samemu.

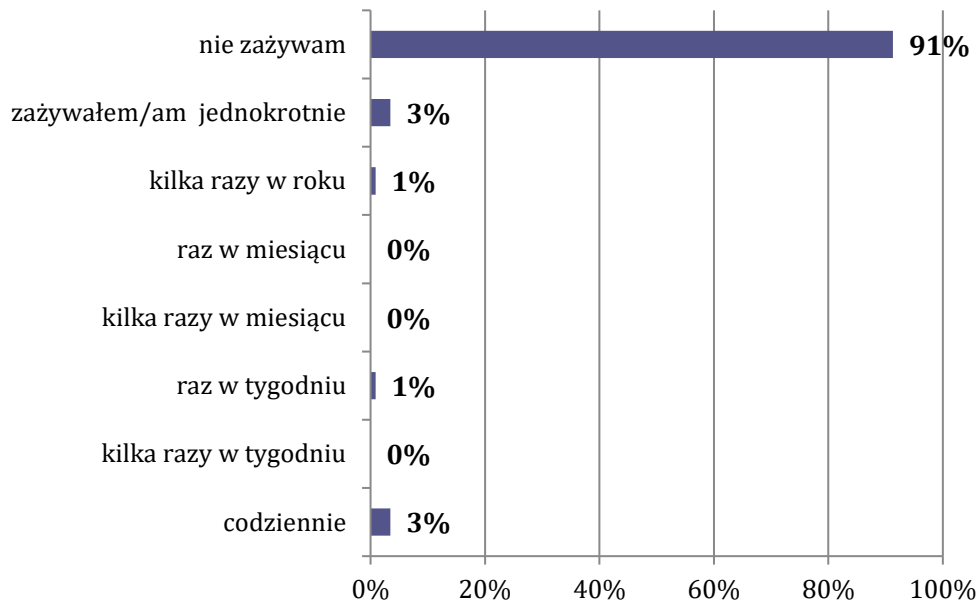
Wykres 3. Do kogo zwrócił(a)byś się o pomoc mając problem związany z alkoholem, narkotykami lub dopalaczami?

Problem narkotykowy wśród dorosłych mieszkańców

Kolejnym etapem badania było zidentyfikowanie skali zażywania narkotyków, dopalaczy lub innych środków psychoaktywnych przez dorosłych mieszkańców Gminy. Sięgnięcie po tego typu substancje zadeklarowało 8% badanych, w tym: 3% zażywało je jednokrotnie, kolejne 3% sięga po nie codziennie, a po 1% kilka razy w roku, bądź raz w tygodniu.

Wykres 4. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzania)?

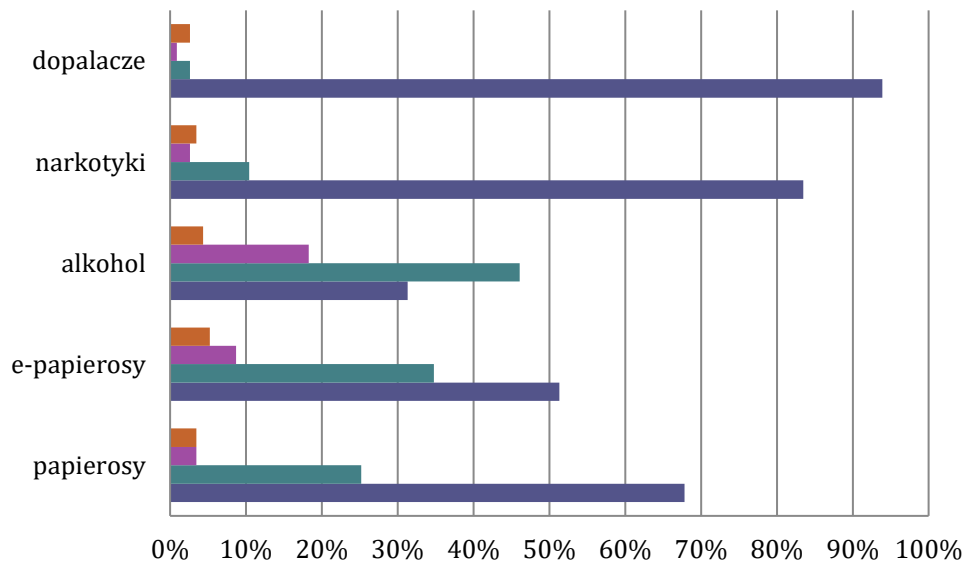

Opinia respondentów dotycząca szkodliwości dla zdrowia dopalaczy, narkotyków, alkoholu, e-papierosów i papierosów przedstawia się następująco:

- 1) szkodliwość dopalaczy dostrzega 97% respondentów;
- 2) szkodliwości narkotyków przekonanie ma 93%, natomiast mało szkodliwe są w opinii 3%;
- 3) ze szkodliwości alkoholu zdaje sobie sprawę 77%, natomiast na niewielką szkodliwość wskazało 18%;
- 4) e-papierosy są szkodliwe dla 86% badanych mieszkańców, a o ich niskiej szkodliwości przekonanie ma 9% ankietowanych, z kolei 5% jest zdania, że są nieszkodliwe;
- 5) szkodliwość papierosów dostrzega 93% respondentów, natomiast nie zdaje sobie sprawy z ich szkodliwości – 3%, gdyż są zdania, że palenie papierosów jest mało szkodliwe.

Wykres 5. Jak ocenia Pan/i szkodliwość poniższych substancji dla zdrowia?

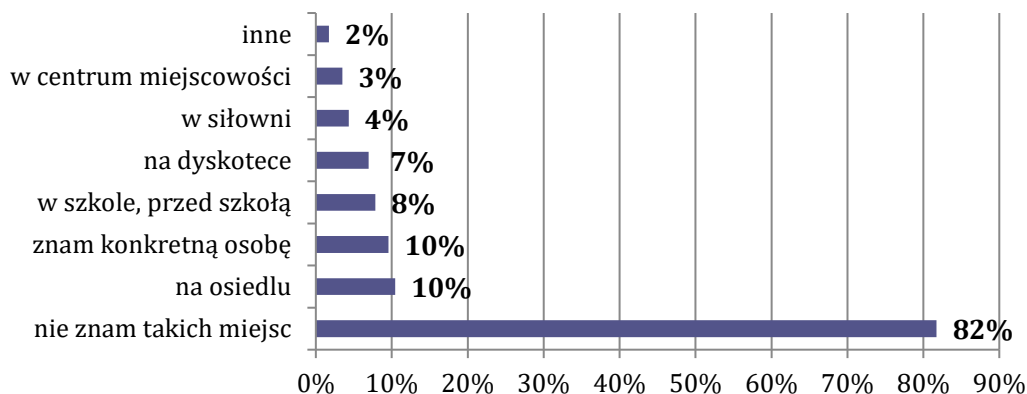

	papierosy	e-papierosy	alkohol	narkotyki	dopalacze
Nieszkodliwe	3%	5%	4%	3%	3%
W małym stopniu szkodliwe	3%	9%	18%	3%	1%
Szkodliwe	25%	35%	46%	10%	3%
Bardzo szkodliwe	68%	51%	31%	83%	94%

Respondentom zostało również zadane pytanie o znajomość konkretnych miejsc na terenie swojej miejscowości, gdzie można pozyskać narkotyki lub dopalacze. Badania wykazały stosunkowo wysoki odsetek ankietowanych mających wiedzę na tematy takich miejsc (18%), przy czym przeważająca część spośród tych osób wskazała na konkretną osobę oraz osiedle (po 10%). Rzadziej podawana była szkoła (8%), dyskoteka (7%), siłownia (4%) i centrum miejscowości (3%).

Wykres 6. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze?

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Rekomendowane działania

Realizacja działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym dotyczących konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy. Działania powinny mieć szeroki zasięg, który będzie możliwy do zrealizowania za pomocą kampanii informacyjno-edukacyjnej przy użyciu ulotek, plakatów i artykułów umieszczanych w lokalnej prasie, mediach oraz miejscach publicznych.

Istotne jest również kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie gminy, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców.

Cele Programu

Zgodnie z art. 10 ust. 1, przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy i jest realizowane w postaci Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalanego przez Radę Miejską.

Zadania te obejmują w szczególności:

- 1) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego,
- 2) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 4) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 5) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Cel główny	Sposoby realizacji	Partnerzy
<p><i>Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie wsparcia i pomoc w rozwoju dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu, • placówki oświatowe z terenu gminy Świecie • Gminny Zespół Interdyscyplinarny
<p><i>Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie stowarzyszeń, które realizują zgodnie ze swoim statutem zadania w obszarze profilaktyki rozwiązywania problemów narkomanii. • Dofinansowywanie zadań realizowanych w ramach otwartych konkursów ofert z zakresu przeciwdziałania narkomanii 	<ul style="list-style-type: none"> • organizacje pozarządowe
<p><i>Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie lokalnych i ogólnopolskich kampanii edukacyjnych w zakresie profilaktyki narkotykowej i rozwiązywania problemów społecznych związanych z uzależnieniem, skierowanych do dzieci i młodzieży. • Wsparcie organizacji lokalnych imprez skierowanych do dzieci i młodzieży, promujących zdrowy styl życia, wolny od nałogów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu, • Gminny Zespół Interdyscyplinarny, • Komenda Powiatowa Policji w Świeciu, • Straż Miejska w Świeciu, • placówki oświatowe na terenie gminy Świecie, • Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Świeciu, • Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza „Gniazdo” w Świeciu, • Miejsko – Gminna Przychodnia w Świeciu

<p><i>Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udzielanie mieszkańcom gminy Świecie nieodpłatnych porad psychologicznych, terapeutycznych z zakresu problemów narkomanii. • Uzupełnienie oferty NFZ oraz zapewnienie odpowiedniej pomocy terapeutycznej dla jednostek prowadzących terapię. 	<ul style="list-style-type: none"> • organizacje pozarządowe, • Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu, • Gminny Zespół Interdyscyplinarny w Świeciu, • placówki oświatowe na terenie gminy Świecie
<p><i>Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udzielanie osobom uzależnionym oraz współuzależnionym pomocy w Punkcie Konsultacyjnym • Współpraca z placówkami odwykowymi, • Uzupełnienie oferty NFZ oraz zapewnienie odpowiedniej pomocy terapeutycznej dla jednostek prowadzących terapię. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ośrodek Pomocy Społecznej w Świeciu, • organizacje pozarządowe, • Poradnia Leczenia Uzależnień działająca przy Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Świeciu